

ՄԵՃԱՄՈՒՆԻ ԱՆՊԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL

MEDJMOUA-I-AHBAZ

65, Grand'rue de Péra, Taksim, 65

ԱՊՐԵՆԻ ԶԵՄԵՐԱԿԱՐԷ

Սեպտեմբեր 6 ամիսը

Բարձրագույն խիստ	Գրուե	60	35
Թատրոն իշխե	»	85	45
Մեծալիքի էնկելայիլ խիստ	Ֆրանց	20	10

ՉԱՐՇԵՆՊԻՆ ԳԼԵՆՈՒՄԻ ԻՐԹԻՆՈՒ

ԿԵՆՏԵՐԻ ՆԵՇԵՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

Խառնար իշխե ամիսը բազարը :

مجموعه اخبار

بكاوغلى تقسيم جاده سی و نهم

ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԻՆ

ԲՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԴԵՄ

Հայկական բուռն յուզմամբ և զայրոյթով կարգացած էինք ձեր պատուական թերթին 4601 թուոյն մէջ հրատարակած պատահական յօդուածը, Պէնզանցի երկու անմեղուկ բայց դժբաղդ օրիորդներուն վրայ, և տակաւին մեր արտերուն մէջ արտփոթելու չէր անհետացած այսպիսի ազատութեան դարձը մը մէջ՝ միայն ամենափայլուն բանակալութեան վայելող այս աւարքներն յիշելով, և ահա խնդրոյն առարկայ եղող այս երկու հերոսներէն, որ այս պատժալի անուան իրաւամբ արժանի են, Մամուրէի իւր Ազգիկ կը հասնէին երկու օտարականներու և երկու զապթիներու ալ հակողութեան ներքեւ, իրենց դիրք չէր կրցած վերջ մը գտնել Պէնզանցի մէջ և ոչ ալ Մալաթիա, թէեւ նոյն երկու Առաջնորդարանները և Պէնզանցի Այս. Ս. Սուքիաս քանանան ամէն ճիշդ թափեր էին յաջողցնելու համար։ Մամուրէի իւր Ազգիկ մէջ նոյն իսկ, որ կուսակալութեան մը կեդրոնն է, գործը բաւական յետաւաճումներու և հաւանքներու պատճառով ներքին անհաւաստ դարձուած քննարկով այնպիսի պայմաններ կ'առաջարկէին երկու հերոսներէն յանձնելու համար, որ Առաջնորդարաններուն հանդէպ անվրաստութիւն ցոյց տալով պատիւներն կը վերադարձնէին։ Այսպէս ինքզինքն ձգտուեցաւ մինչեւ մեր նոր կուսակալ վսեմ, Նուսրէի փաշայի ժամանումը, որ Ար. Ստեփան Նուսրէ, Իսրայէլեանի պնդումներուն վրայ իր անընդունելի պայմանները անկողմնակալութեամբ վերցուց և երկու օրիորդներն յանձնեց երեք օրուան համար Հայ-Կաթողիկէ Առաջնորդարանին հովանաւորութեան ներքեւ, հազիւ 24 ժամ անցած էր և ահա երկու Մարմնները, որոնցմէ մին Հայ-Կաթողիկէ և միւսն Հայ-Եջմիածնական է, վստահ ըլլալով թէ այլ եւս ազատ են և իրենց փափաքին գոհացում պիտի տրուի, կը խոստովանին թէ իրենք Քրիստոնեայ են և այսպէս տասնը մէկ ամիսէ ի վեր այն խաւարային թոյնը որ իրենց արտերուն մէջ լեցուցած էին, մէկ աւուր մէջ կ'անհետանար և դարձեալ Քրիստոնէութեան լոյսը կը փայլէր անոնց մէջ։ Երեք օր պայմանաւոր լրանալով, նոյն 28 (նոյն), չաբաթ օրը, ժամը 8ին, կուսակալութեան վարչական ժողովի ներկայութեանը կը կրկնէին իրենց Քրիստոնէական դաւանումը և ազատ կ'արձակուէին։ Հետագայ քիչ քիչ խառն բազմութիւն մը լեցուած էր կառավարական շրջանակներու մէջ։ Այն երկուքն իսկանդաւաճումը ուրախութիւնները նկարագրել անկարելի է։ Կառավարութեան դաւանալու տան խումբ մը Հայ երիտասարդներ ճամբուն վրայ կը ծափահարէին երկու հերոսներէն և բոլոր քաղաքին մէջ Քրիստոնէական իրարու աչքը կը լուսնէ։ Կիրակի առաւօտ բազմաթիւ ժողովրդեան ներկայութեամբ Հայ-Կաթողիկէ երիտասարդներէն Սողոմոն էֆ. Տ. Դադարեան, կը խնդրէինք որ հրատարակէ զայն ձեր պատուական թերթին մէջ։

Մասերս տանկերէն լեզուով ընդարձակ տեղեկութիւններ պիտի զրկուին ձեզ այս երկու օրիորդաց ողբասկանդին վրայ, զոր կը յուսանք թէ հետագայ քրտութեամբ և հաւատով կ'ապրին կարգան «Մէնուար» պատուական թերթերով։

ԱՅՈՒՆԱՏԵՍ ՄԻՆ
Մէկրթ, 30 Նոյն. 1908

Արհարկաւոր Գերապոյծ Տէր, Աշխարհի վսեմագոյն հանձնարներն, մարդկութեան մեծագոյն բարեգործներն անոնք եղած են՝ որ ամէն ժամանակաց, ամէն աշխարհաց և ամէն պարագաներու մէջ վեր բռնած են Քրիստոնէութեան վեհ հաղթանակը, երկնագոր դրօշին տակ գտած է մարդկութիւնն իւր համայն արժանապատուութիւն, բարօրութիւն, երանութիւն և միանգամայն իւր փրկանք։

Հին դարուց Քրիստոնէութեան վեհ անուամբ դրօշմալ մարտերուն անդրադուր յիշատակն՝ տասն և մէկ ամիսներէ ի վեր պատկերացած էր մեզի մեր արդի տխուր աշխարհի մէջ Պէնզանցի երկու կոյսերով՝ որոնք արեւմտեան դարձեալ իրենց կրօն անթիւ տանջանոց, անբարեկամ շատարման և անողոր բռնութեան տակ նուաճուած յուսանաւորած կը յանդգնէին աւելի լաւ է ըսել՝ կ'ստիպուէին ուրանալ Քրիստոնէութեան շքեղ կրօնը, առանց յիշելու թէ կրօնը՝ Աստուծոյ փաղը կը հնչեցնէ, առանց մարտերու թէ կրօնը երբեք չի ծերանար։

Բայց ինչ զիտողութիւն, ինչ սխալ դատողութիւն կ'ընեն, միթէ կարելի էր այդ սրտաւրած ու շանթածիք վայրկեաններու մէջ այս երկու զխաղաղ գոհերուն յիշել կրօնը, մտաբերել Քրիստոնէութիւնը, արդեօք կրնային տակ երեւակայական ակնարկ մը նետել դէպ ի տոյն տեղն ուր մայրերու գործով պիտի արտերն կը կուսահարուէին, ուր ազգականաց սրտածմելի արտասուքներն կը հոսին և ուր Քրիստոնէութիւնն իւր բոցավտու հաւանքներն երկինք կը բարձրացնէ։ Ո՛հ, սարսափելի տեսարան, բնաւ, բնաւ, Վասն զի մըտաք ինքն իմ թոյն, աչքերն ինքն արեւն դարձած, միմազնեալ սեւ ամպերու տակ ծածկուած՝ բոլորովին մոռցած կեանք, մոռցած երկինք և երկիր, մոռցած ամէն բան, հազիւ կրնան յիշել թէ ահաւոր անդունդի մը եզրերը կը գտնուին կամ իրենք անյատակ և քառամաստաւ անդունդի մ'եզրն են, ուր Քրիստոնէութիւն, առաքելութիւն, բարեմանութիւն գահավիժած և կորսուած են իսպառ, այն վայրկեանէն այդ քնքուշ արտերն սգաւորութիւններովն են դարձած ամէն ազնիւ բազմաբան, ամէն համեստ և ողբախոհ յոյզերու, ճաճանջափայլ Քրիստոնէութիւնը արդէն թուած էր հեռու, շատ հեռու։ Թող երեւակայութի թէ ժամեր առաջ այս գեղեցիկ հոգիներն, անմեղութեան ծաղիկներ, կը փայլէին երկնաթոյր, կը բուրբիւր քաղցրահոտ, բայց աւաղ չնչեց առանց վրայ խորշակ մը թունաւոր և դաւաճար թարշառնացան նոյն ժամայն։

Վերջապէս կարգ մը մոլեռանդ թշնամիներ Քրիստոնէութեան, զիսկանդ, զիսկանդ արտերն սեւութիւններովն են զիսկանդ, չեն դարձաւ

իր իրենց պաշտարարոյ ընթացքէն, որուն հանդէպ Քրիստոնէութիւնն համայն շուարած, յուսանաւոր և ազգած կը զիսկանդ անոնց գործելու, ի բաց առեալ Արթ Տ. Սուքիաս քանանան, որ անհետկարար աշխատանք կը թափէ, բռնութեան դէմ ազատակի արձագանքն մինչեւ Պոլս կը հասցնէ ու տակաւին չունենար աշակից մը և մոռնալով իւր պարագաները, հրաժարտալով իւր հանդատեան, կը յաջողի խնդիրը Պէնզանցի Մեկրթին և անկէ հոս փոխադրելով յանձնել Ձեր Արհարկապատուութեան արարակարող խղճին։

Մինչդեռ մարդկային ընկերութիւնը ծնած է արդէն այն կրօնապիտութեան էակն, վեհ սրտն և Հայութեան տիպարն ու փառքը, որով Ձեր Արհարկապատուութիւնն ուշադիր ու լրջախոհ մտքով կը զգենու իւր զրան, վեր բռնած Քրիստոնէութեան վեհապաշտ զրօշն, կը մղուի ի կրօնական պատերազմ գործով առնել յով Ս. Աստուածածինն, սակայն անհուն բարեբաղդութիւն մըն է որ սոսի մի քանի օրուան մէջ ամենամեծ քաջադնուութեամբ կը յաջողի իւր երկարայր սուրն մինչ զիսկանդ թշնամայն սրտին, չնչապառ գեղան փախելով զայն։

Այո՛, Արհարկապատու Տէր, աւիք յաղթանակն, փառաստեցիք անմիջապէս մը թաքնեալ ամպերն, հնչեցուցիք սուրբ կրօնի փաղն, ազատեցիք զարհմեղէն այն հոգիքն, որոնք սուրբու շատարման տակ նուաճուած էին, պարարտեցուցիք ամիսներէ ի վեր թրոշուեալ անմեղ ծաղիկներն բուրբու իրենց նախկին հոտը. գործով իրենց մայրերուն սրտից կուսահարուաններն դադարեցուցիք, ազգականաց արեւմտաւոր արտասուքներն արեւցից, համայն Քրիստոնէութեան հոգեմաշ վերքերն բուսեցիք, Ծաղիկ մը և իրաւորն անուաներն ուրախութեամբ ու ցնծութեամբ Մարմամներու փոխեցիք, որով իրեւ Քրիստոնեայ չեմ կրնար անտարբեր մնալ այսպիսի եղանակ և գերադոյն փառքի մ'առջեւ, և իրեւ երանելի ու չնորհազարդ Ս. Հօր, որ այսքան թանկագին ժառանգութեամբ մը օժտեց զմեզ՝ չեմ կրնար սրտազեղ մաղթանաւ մշտնջող միմունքներ չբարձրացնել Ձեր Արհարկապատու Տէրութեան որով վեհապաշտ անուան սոսկիցն տառերով գրուեցաւ ամէն ճշմարիտ կրօնասէր սրտերու մէջ։

ՍՈՂՈՄՈՆ. Տ. ԴԱԶԱՐԵԱՆ

ՄԵՃԼԻՍԻ ՄԵՊՈՒՍԱՆ

Նեքիմնի ինքիմալ ունուլի, Դեկտ. 13. Ճուռա իրթէսի կրեւիւ սաաթ 6 1/2 աւ մէճիւս աշըմը վէ բէսի մուվադաթ Նազի էֆ. Անմշտ Բիզա պէյին Մէճիւսի մէպուսան ըրյասէթի էվլէլիկինէ թային օլնաղընա տաիր իրատէի սէնիէ սուսուր իլէտիկինի պիւսան իթմիլ տիր։ Մէճիւս իրատէ օգուտըգտան սոսուր, սիւրեւքիւ ալգըլար վուգու. պուլը, վէ Նազի էֆ. Անմշտ Բիզա պէյին մէճիւսիթէրինի թաֆ. սիլէն պիր նուսթ իրատ իլէմիլ տիր։ Պուսըրատա Անմշտ Բիզա պէյ վէ Նազի էֆ. սիլէն պիր նուսթ իրատ իլէմիլ տիր։

սիլէն պիր նուսթ իրատ իլէմիլ տիր, եւկաթ. կէրինին էլլէրինի սըգմըլար տիր։

Անմշտ Բիզա պէյ, մագամը ըրյասէթէ կէլմիլի միւնասիպէթիլէ ակիւսէթի մուսիմ նուսթ իրատ իթմիլ տիր։

«Միւսթէրէ՛մ Բէֆիլէրիմ, երբի ելլէլէլ իրատալէնտիկար վիլայէթի մէա. րիֆ միւսիլիկինի թէք իտէրէք, հուգուգը հասիլէլի միլիէթիլի Բարիզուէն միւսաֆաայա պաշաղըլմ գէման, վաթանըն պիր կրեւ էլլէթ հիւր վէ մէսուս օլաճաղընտան էմին իտիմ։ Տաիմա գալի պիր իման իլէ, պէօլիւք պիր իթմինաը գալլէլ չաղըլարմ. լաքին զուրպէթտէ վէ ֆադը իլինտէ կէլէն օլորիւմ՝ վէֆա իթմիլ, պու. հիւրիլէթ վէ սաստէթի պէն կէօրէմիլ գանն իտիտորոււմ։

«Բէֆիլէրիմին զայրէթ վէ ֆադիլէթի վէ Ձաթը Շահանէնին մուվաֆապաթը ա. գիւսանէ վէ սուրէնտիլանէսի սէմէրէսի օլարապ, պու կրեւ, օ երբի սէնէսէն պէրի միւսաֆաայա իթմիլիմ Գանուրը Էսաիլինին մէվգըլ թաթպիլէ գոսուղընը կէօրիւսուրոււմ։ (Պիր մէպուս. — Տաիմ օլոմն) (Ալգըլար)։

«Տիւնիսըն էն գըլմէթիլ, էն շէրէֆիլ պիլիլիմ պիր միւսաֆապիլիմ միլիլէթ Սամանիլ վէթիլէրի վէ հիւքմարը թա. րաֆընտան լալըգ կէօրիւմէլէ տէ միւսթ. թէիլիլ օլուսուրոււմ։

«Պու պէօլիւք նիլմէթ վէ ինսէթ. պէնի կալընըլ մէմուր վէ միւսթէլէթէթ իթմիլէլ գալմաթ. պիր չօգ մուսիմ վաղիֆէլէր իլէ տէ մուվադաթ գըլուսուր։ Պու վէզալիֆին պաշընաւթ թէվտի պու. եուրուղընըլ խըմէթիլ պիլիլարաֆանէ իլիֆայէ չալըմագ օլաճաղ տըր։ (Ալգըլար)։

«Հէյեթիլ մէպուսանըլ գալիլ վէ լալ. թը, մուսաֆապիլ էմիլիլէթի վէ միւսա. թէրէլէրին իտաթիլի կիպի ըրատէթէ ալիս վէզալիֆի, էլիլիլէթի նիլալմալէլի տա. իլիլ պիր տէրէթէլէ գաւաթ թայինի իթ. միլ տիր։ Մամաֆիլի պէնիմ, պու վաղի. ֆէլիլ Բաթաէ էն պէօլիւք իթիլիլարա. նոմ՝ օ հէնուլ թաթպիլիլէրնա զէսպի միւսաթէր իտիլմէլէ նիլալմալէլէն զի. եատէ, վաղար վէ Նէզաթէթիլ միլիլիլիլ վէ հազգըլմաթ միւսթէթիլ վէ իթիլիլա. տընըլ օլաճաղ տըր։ (Ալգըլար)։

«Պու հիւսնի ինթիլալմալ կէլէլէլ ֆայտէ՝ անճաղ ումոււմ ալիս օլուղըլ ի. չին, իլլէր, ըլլէլիլ ասիլիլիլ պուլանա գաւաթ, բէլիլէ պու պապտէ մուսթէթիլ վէ թէսիլիլ իրայէ պուսուրմանըլ ը. ճա վէ իւմիտ իտէրիմ։

«Էվրօթա միլլէթ մէճիլիլէրինտէ, մա. լիւմըլ ալիլիլ, սաղ վէ սոլ ճէնալար «Բարիլիլէր» պուլընաղըլ կիպի, հիւքիւ. մէթէ տաիմ իթիլաղ իտէն ֆըրգալար, հիւքիւմէթիլ մուսալէզաթըլա գօրգըլա. րապ մէնաֆիլի խուսուսթիլէրինէ խըմէթ իտէն քիմալէր տէ վար տըր։ Պուսըրն պիր գըլմը, խասմինի մագալաթալ տէ. միլ, կիւրիւլիլ իլէ սուսուրմալալ չա. լըլարապ, միւսաթէրաթը թասիլիլ, ին. րաաթը թէթիլիլ սէպէպ օլուր։ Պու չիւ. քին տաթիլէր արաւըլտա ճայիլիլ օլաճաղ գանն իտէրիմ։

«Ինթարաթ վէ եա մուսալէզաթ՝ էվլէ. լա ալիս օլուղըլ մագալալ վէ եա չալիսա. խալիսանէ պէնան, վէ սէմէրէսի կէօրիւ. չա

Ի Տ Ա Ր Է Խ Ա Ն Է
Մեյոլլունցա, Թագսիմ ճառսկսինց Ե. 65